

Metodický list k didaktickému materiálu

Číslo a název šablony	III/ 2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo didaktického materiálu	EU-OPVK-VT-III/2-SO-213
Druh didaktického materiálu	DUM
Autor	Mgr. Milana Soukupová
Jazyk	čeština
Téma sady didaktických materiálů	Digitální fotografie
Téma didaktického materiálu	Kompoziční cvičení
Vyučovací předmět	Seminář z informatiky
Cílová skupina (ročník)	žáci ve věku 17–19 let
Úroveň žáků	mírně pokročilí
Časový rozsah	1 vyučovací hodina
Klíčová slova	Kompozice snímku, prvek ve fotografii, popředí, pozadí, linie a křivky, zlatý řez, pravidlo třetin, barevný kruh, barevný soulad, barevný kontrast
Anotace	Praktická fotografická cvičení
Použité zdroje	Fotografie pořízeny autorkou didaktického materiálu
Typy k metodickému postupu učitele, doporučené výukové metody, způsob hodnocení, typy k individualizované výuce apod.	Vyučující zadá praktické úkoly a ukáže inspirativní ukázkové řešení. Vyučující stanoví termín odevzdání praktických úkolů. Zadané úkoly mohou studenti plnit ve svém nejbližším okolí. Při zadávání fotografických úkolů je nutné upozornit studenty na časovou a hlavně světelnou náročnost jednotlivých úkolů. Návrh způsobu hodnocení praktických úkolů: Studenti prezentují své fotografie před třídou. Vyučující ohodnotí splnění úkolu a technickou i uměleckou úroveň fotografie. Hodnotí i kreativitu.

Prohlášení autora

Tento materiál je originálním autorským dílem. K vytvoření tohoto didaktického materiálu nebyly použity žádné externí zdroje s výjimkou zdrojů citovaných v metodickém listu.



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KOMPOZIČNÍ CVIČENÍ

KOMPOZICE PODLE PRAVIDEL

Fotografie budete prezentovat před třídou. Oповězte na následující otázky:

PROČ jste objekt fotografovali?

Co se vám na fotografii líbí?

Jak jste postupovali při pořízení fotografie (hledání vhodného objektu, hledání stanoviště, nastavení fotoaparátu)?

Za jakých světelných podmínek jste objekt fotografovali (exteriér, interiér, denní doba, počasí)?

Upozornění: plnění některých úkolů je náročné na světelné podmínky, proto splnění úkolů nenechávejte na poslední chvíli.

Dobrá fotografie by měla být nejen dokonalá technicky, ale i správně řešená kompozičně.

Následující cvičení povedou studenty ke zvládnutí nejdůležitějších kompozičních principů, postupů a pravidel.

Mezi základní kompoziční pravidla patří **pravidlo zlatého řezu**. Fotografie rozdělíme dvěma svislými a dvěma vodorovnými úsečkami na třetiny, přibližně v průsečících těchto přímek jsou umístěna ohniska zlatého řezu. Do těchto míst je dobré umístit nejdůležitější **prvky** fotografie. Do dělicích přímek se umístí ují důležité **linie**.



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

- 1 Vytvořte jednoduchou fotografii, na které bude **hlavní prvek** umístěn v některém ohnisku **zlatého řezu** a důležitá horizontální nebo vertikální linie bude přibližně v jedné **třetině** fotografie.



Obrázek č. 1: Fotografie s hlavním prvkem v ohnisku zlatého řezu

Mezi základní kompoziční postupy pro tvorbu fotografie patří využití **linií a křivek**. Linie na fotografii mohou být svislé, vodorovné a diagonální. Diagonální linie neboli **úhlopříčka** zvyšuje dynamičnost obrazu. Používá se podobně jako **křivka „S“** pro vytvoření iluze prostoru.

- 2 Vytvořte fotografii, na které bude hlavní kompoziční prvek tvořen **úhlopříčkou**. Všimněte si, že tato kompozice zvyšuje dynamičnost.



Obrázek č. 2: Diagonální kompozice

- 3 Pokuste se vyfotografovat objekt tvaru **křivky S**, všimněte si, že tento kompoziční prvek na fotografii vytváří iluzi prostoru.



Obrázek č. 3: Křivka S jako hlavní kompoziční prvek

Rytmus ve fotografii tvoří pravidelné opakování stejných nebo podobných prvků. To zvyšuje důraz na tento prvek.

4 Vytvořte fotografii s **rytmicky opakujícím** se prvkem.



Obrázek č. 4: Fotografie s rytmicky opakujícím se prvkem

Zarámování obrazu vyzdvihuje hlavní objekt a ohraničuje snímek a svědčí o promyšlené práci fotografa.

5 Na další fotografii zarámujte hlavní objekt **přírozeným rámem**.



Obrázek č. 5: Využití rámu

BAREVNÁ KOMPOZICE

Barevný kruh nám určuje barvy harmonické a kontrastní. Následující cvičení učí žáky vnímat, vyhledávat a zpracovávat barvy.

- 6 Nalezněte a vyfotografujte scénu s velkým barevným kontrastem, využijte **doplňkových barev**.



Obrázek č. 6: Fotografie s velkým barevným kontrastem

- 7 Nalezněte a vyfotografujte scénu, na které jsou barvy ve vzájemné harmonii, využijte barev **sousedících v barevném kruhu**



Obrázek č. 7: Fotografie s harmonickými barvami

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Fotografie s hlavním prvkem v ohnisku zlatého řezu

Obrázek č. 2: Diagonální kompozice

Obrázek č. 3: Křivka S jako hlavní kompoziční prvek

Obrázek č. 4: Fotografie s rytmicky opakujícím se prvkem

Obrázek č. 5: Využití rámu

Obrázek č. 6: Fotografie s velkým barevným kontrastem

Obrázek č. 7: Fotografie s harmonickými barvami

Dílo smí být šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

Jakékoli další využití podléhá autorskému zákonu.

Kontakt: Milana.Soukupova@gmail.com



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ